

MEDIJI O ZDRAVSTVU

petak, 15. septembar 2023.godine

BLIC- Najnoviji korona presek: Za sedam dana virus potvrđen kod više od 1.500 ljudi

N1- Pravne posledice po roditelje koji odbiju obavezan skrining na SMA

RTV- Godišnje oko 500 ljudi u Srbiji oboli od raka koštane srži

NOVOSTI- ZDRAVLJE DECE TRENUTNO NAJVIŠE UGROŽAVAJU VIRUSI:
Jedan je posebno karakterističan za ovaj period

POLITIKA- Trka za ozdravljenje 16. oktobra na beogradskoj Adi Ciganliji

POLITIKA- U Beogradu počela međunarodna konferencija o unapređenju
lečenja retkih bolesti

Najnoviji korona presek: Za sedam dana virus potvrđen kod više od 1.500 ljudi

Korona virus potvrđen je kod 1.529 osoba u poslednjih sedam dana, što je u odnosu na prošlu nedelju povećanje od 565. Prošle nedelje imali smo 964 zaraženih, a naredni presek biće objavljen 21. septembra, saopštio je ministarstvo zdravlja.

Istovremeno za nedelju dana testirano je 7.437 osoba, a prošle sedmice 5.647.

Preminulih osoba od korona virusa nije bilo, a trenutno nema ni hospitalizovanih osoba u bolnicama.

Od prvog slučaja kovida 19 u Srbiji do danas u našoj zemlji je obrađeno 13.075.582 testova, od kojih je 2.549.375 bilo pozitivno.

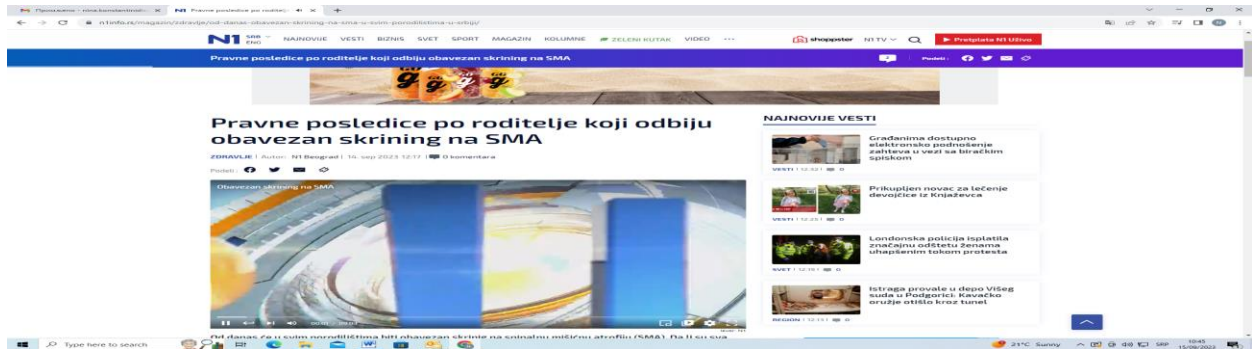
U Srbiju je, kao što smo već objavili prošle nedelje, stigla i podvarijanta omikron soja, Eris, koji je dijagnostikovao u Južnobačkom okrugu tokom rutinskog nadzora nad ovim virusom.

Svaki novi soj kovida donosi promene

Poznati srpski epidemiolog Branislav Todorović kaže da nema mesta panici zbog pojave novog soja korone.

On ističe da pojavljivanje novog soja kovida nije ništa neočekivano, jer je virus sposoban da mutira, te da ćemo i ubuduće svedočiti novim mutacijama. Napominje da je dobro to što virus uz svaku mutaciju gubi potencijal da ostavi teže posledice na osobe koje su inficirane.

Ipak, Todorović upozorava da nove mutacije ne bi trebalo posmatrati olako, i ne voditi računa jer je većina ljudi u neposrednoj opasnosti, posebno stariji i hronični bolesnici.

Pravne posledice po roditelje koji odbiju obavezan skrining na SMA

Od danas će u svim porodilištima biti obavezan skrining na spinalnu mišićnu atrofiju (SMA). Da li su sva porodilišta spremna i na koji način će se skrining vršiti?

Skrining na SMA radiće se o trošku Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje, a druga dobra vest je da će, ukoliko se ustanovi da je neko dete obolelo od SMA i terapija će biti o trošku Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje.

„Kada se beba rodi u porodilištu prolazi testiranje na svega tri retke bolesti, a uzorak se uzima bockanjem pete novorođenčeta. To su tri kapljice krvi koje se nakapaju na filter papir i kada se osuše iz tih mrlja se rade dalje analize. Na isti način će se raditi i skrining za SMA“, objašnjava naučni saradnik Biološkog fakulteta Miloš Brkušaniin.

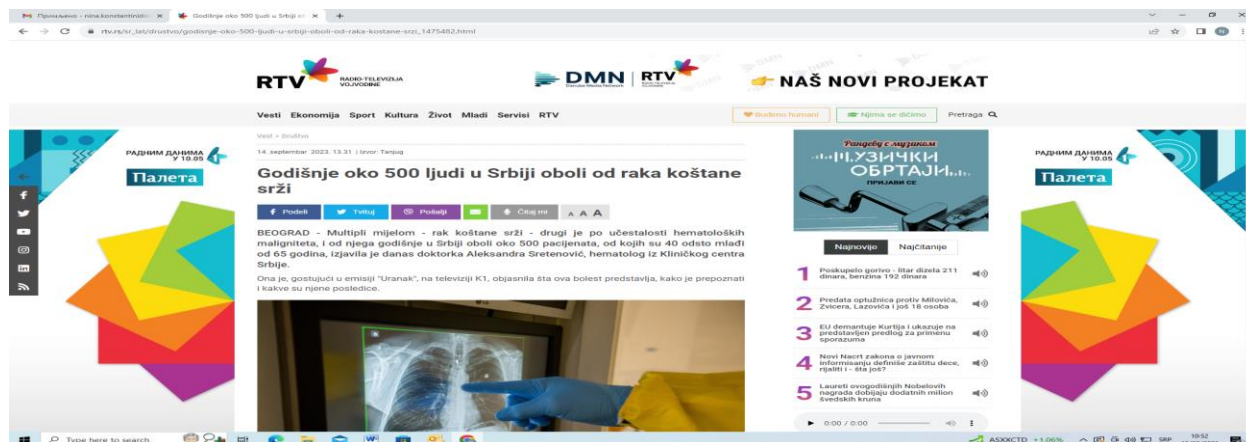
On kaže da je tačnost skrininga 98 odsto, preostalih dva odsto obolelih se možda neće pokazati kao pozitivni, jer je uzrok bolesti drugačiji, što ne znači da se u nekom trenutku ona neće razviti, ali te osobe nikada ne razviju najteži oblik same bolesti.

Ukoliko se skrining propusti, kako navodi Brkušaniin, posledica je kasno otkrivanje bolesti i nepovratno odumiranje motornih neurona, što opet za posledicu ima ili ranu smrt ili trajni invaliditet.

Ukoliko bi se obavezan skrining odbio, to bi imalo pravne posledice po samog roditelja.

Spinalna mišićna atrofija se leči inovativnim genetički dizajniranim terapijama. U Srbiji su dostupne sve tri terapije koje postoje u svetu.

Što se tiče porodilišta u Srbiji ona su spremna, ali će biti potrebno par dana uhodavanja.

Godišnje oko 500 ljudi u Srbiji oboli od raka koštane srži

BEOGRAD - Multipli mijelom - rak koštane srži - drugi je po učestalosti hematoloških maligniteta, i od njega godišnje u Srbiji oboli oko 500 pacijenata, od kojih su 40 odsto mlađi od 65 godina, izjavila je danas doktorka Aleksandra Sretenović, hematolog iz Kliničkog centra Srbije.

Ona je, gostujući u emisiji "Uranak", na televiziji K1, objasnila šta ova bolest predstavlja, kako je prepoznati i kakve su njene posledice.

"Za sve onkološke bolesti, jako je bitno postaviti dijagnozu u pravo vreme. Ako se bolest otkrije na vreme, veća je mogućnost pravovremenog i adekvatnog lečenja, samim tim mogućnost je veća da uvedete bolesnika u stanje remisije", kaže doktorka.

Ona je ukazala da je multipli mijelom retko oboljenje, ali da je, kada gledamo hematologiju, drugo po učestalosti.

"Radi se o malignom preobražaju jedne vrste belih krvnih zrnaca. To znači da se radi o malignoj bolesti koštane srži, gde praktično buja jedna vrsta belih krvnih zrnaca koju zovemo plazmociti, a koja je odgovorna za imuni sistem. Pošto oni u velikoj meri bujaju, nema prostora u koštanoj srži za razvoj normalnih elemenata krvne slike i upravo se to u medicini zove fenomen potiskivanja", istakla je dr Sretenović.

Ona je dodala da, na terenu fenomena potiskivanja, pošto buja maligna ćelija, nema prostora za razvoj dominantno crvene krvne loze, zbog čega pacijenti imaju anemiju.

"Ti plazmociti u normalnim uslovima stvaraju imunoglobuline, odnosno antitela koja nas štite od infekcije. U slučaju bolesti, pošto ih ima mnogo, stvaraju se nekontrolisano velike količine tih imunoglobulina, ali oni nisu funkcionalni. Zbog toga, pacijenti imaju česte infekcije. Sa druge strane,

kada se uradi laboratorija, te velike produkcije imunoglobulina imaju visoke ukupne proteine i to je jedan od razloga za tu trocifrenu ubrzanu sedimentaciju", objašnjava dr Sretenović.

Ona je napomenula da se razlog bolesti i dalje ne zna.

"Postoje neke indicije na koje se sumnja, a to su izloženost jonizujućem zračenju, neka porodična predispozicija, posebno za mijelom i hronično limfocitnu leukemiju, gde je pokazano da ukoliko u porodici ima obolelih nešto je veća učestalost nego u opštoj populaciji, ali generalno uzrok nije poznat. Jedan od okidača može biti neko ko je sklon čestim infekcijama, ali direktan razlog ne postoji. Zbog toga je i uspešnost lečenja kod nas neadekvatna, tako da naše lečenje nije kauzalno, nego posledično", rekla je Sretenović.

Prema njenim rečima, multipli mijelom je jako podmukao, posebno ako se radi o mlađim osobama.

Kod starijih osoba obično postoji jedna slabost, malaksalost i anemija. Može da se vidi pogoršanje od ranije poznate hronične bubrežne slabosti i u laboratorijskim analizama lekari obično vide uporne trocifrene sedimentacije eritrocita.

"Jedan od glavnih simptoma bolesti mijeloma je bol u kostima duž kičmenog stuba. To znači, da starija osoba sa anemijom, ubrzanom sedimentacijom i bolovima u kostima bi trebalo da se javi lekaru radi daljih ispitivanja, posebno ako se uz to nađe i povišana koncentracija ukupnih proteina u laboratorijskim analizama. Kod mladih ljudi, simptomi su slični. Obično to bude anemija, slabost, malaksalost. Ti koštani bolovi, prvo završe kod nekog drugog specijaliste, jer se retko odmah pomisli na teško maligno oboljenje. Odredi se neka fizikalna terapija, ako neda rezultate, onda neka sofisticirana radiografska dijagnostika, koja pokazuje promene koje su specifične za ovu bolest", kaže dr Sretenović.

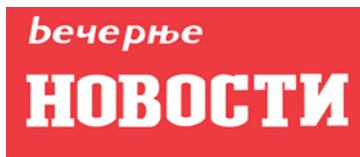
Ona je napomenula da mijelom, nažalost, nije izlečivo oboljenje, ali ako se otkrije na vreme, što znači da nema teških komplikacija bolesti, da nema teške opsežne bolesti i bubrežne slabosti, u tom smislu postavljena dijagnoza može bolest da uvede u jedno hronično mirno stanje.

Naša borba za nove lekove jeste, da ta remisija bude što dublja i da što što duže traje, što znači da može da ima karakter jedne dobro kontrolisane hronične bolesti, rekla je dr Sretenović i dodala da lekova u Srbiji ima, ali samo za prvu terapijsku liniju

"Prva terapijska linija je sada pokrivena, to su trojne kombinacije. Imamo mogućnost primene nečega što je osnova za lečenje, a to su inhibitori protazoma. Međutim, kada se bolest ponovo vrati, kada su u pitanju recidivi, tu nemamo sve ono što bi bilo neophodno. Imamo na raspolaganju imunomodulatorne lekove, ali ne možemo ih kombinovati sa imunološkom terapijom koja je najsavremenija. Ministarstvo zdravlja i Republički Fond, ulažu napore da ti inovativni lekovi u budućnosti pacijentima budu dostupniji", istakla je ona.

Doktorka ističe da osobe koje boluju od multiplog mijeloma mogu normalno da funkcionišu, ali savetuje da, ukoliko postoji koštana bolest, treba da pripaze i izbegavaju fizičke napore.

"Bolesnici mogu najnormalnije da funkcionišu, najnormalnije su sposodni za rad, s tim ako postoji osežno koštana bolest, moraju da čuvaju kosti. Nema preteraneog aktivnog vežbanja, podizanja tereta i moraju se čuvati od infekcija, jer spadaju u grupu osetljivih osoba na bakterijske i virusne infekcije", zaključila je dr Sretenović u emisiji "Uranak" na televiziji K1.

ZDRAVLJE DECE TRENUTNO NAJVIŠE UGROŽAVAJU VIRUSI: Jedan je posebno karakterističan za ovaj period

POČETAK školske godine vratio je decu u kolektive, a napunile su se i predškolske ustanove nakon maltene završene sezone godišnjih odmora, što je sa druge strane počelo da puni i čekaonice zdravstvenih ustanova.

Pored kovida 19, od kog raste broj obolelih i među odraslim osobama, deca se trenutno bore sa još dva virusa, ali i alergijama i dermatitisom, kaže pedijatar Saša Milićević.

Na spisku virusa koji se sada "lepi" za najmlađe su virus korona, stomačni virusi, pogotovo BRNU virus, ali ima i varičele, koje nisu karakteristične za ovo doba godine.

- Ima dosta toga - kaže za Telegraf.rs dr Milićević na pitanje šta je ono što sada narušava zdravlje dece:

- Ima dosta stomačnih virusa, ima i BRNU virus - bolest ruku, nogu, stopala i usta. Javlja se kod dece, a manifestuje se osipom oko usta, na dlanovima, na tabanima. Ima prilično varičele, ovčijih boginja koje nisu karakteristične za ovaj period - navodi dr Milićević.

BRNU je entero ili stomačni virus kome su sklonija deca do dve godine, jer stavljaju ruke i noge u usta, i lako se prenosi među decom. Osip, koji ga prati, prvo se javlja u ustima u vidu bolnih plikova - na grlu,

jeziku, desnima, nepcu ili sa unutrašnje strane obraza. Oni su crveni sa beličastim vrhom i podsećaju na afte.

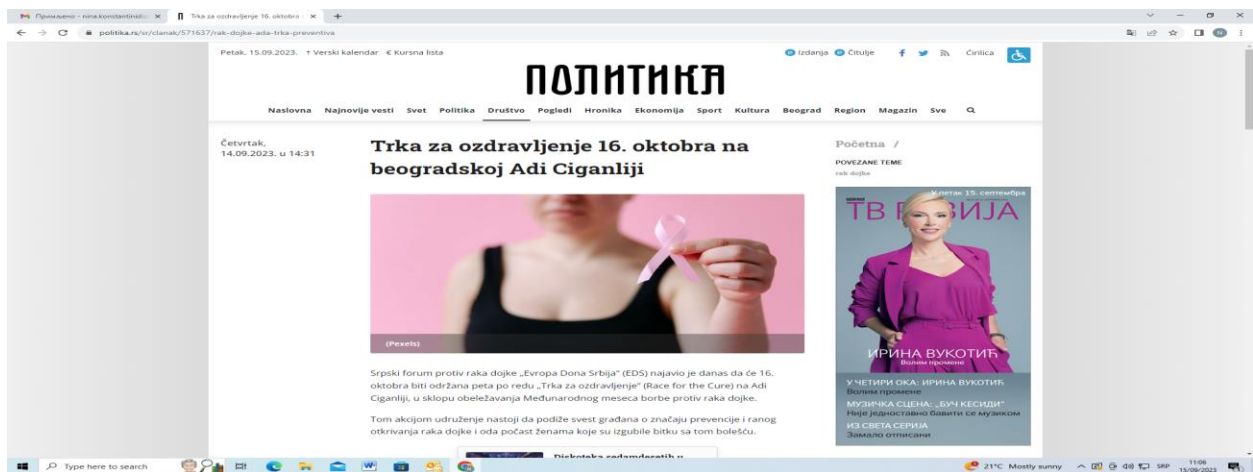
Dr Milićević kaže da što se kovida 19 kod dece tiče, on uglavnom prolazi neprimećeno.

- Dete ima temperaturu, malaksalo je, ali ništa ozbiljno - kaže sagovornik.

Kao i kod odraslih, trenutno se i deca dosta bore sa alergijom, najviše zbog ambrozije čija je koncentracija polena visoka.

- Takođe, kod dece ima dosta i ekcema, odnosno alergijskog ekcema na koži zbog promena vremena, ali i koprivnjače su dosta česte kod njih zbog konzumiranja nekonzervisane hrane poput pašteta, parizera... To vrlo često izaziva promene na koži - naveo je Milićević.

ПОЛИТИКА

Trka za ozdravljenje 16. oktobra na beogradskoj Adi Ciganliji

Srpski forum protiv raka dojke „Evropa Dona Srbija” (EDS) najavio je danas da će 16. oktobra biti održana peta po redu „Trka za ozdravljenje” (Race for the Cure) na Adi Ciganliji, u sklopu obeležavanja Međunarodnog meseca borbe protiv raka dojke.

Tom akcijom udruženje nastoji da podiže svest građana o značaju prevencije i ranog otkrivanja raka dojke i oda počast ženama koje su izgubile bitku sa tom bolešću.

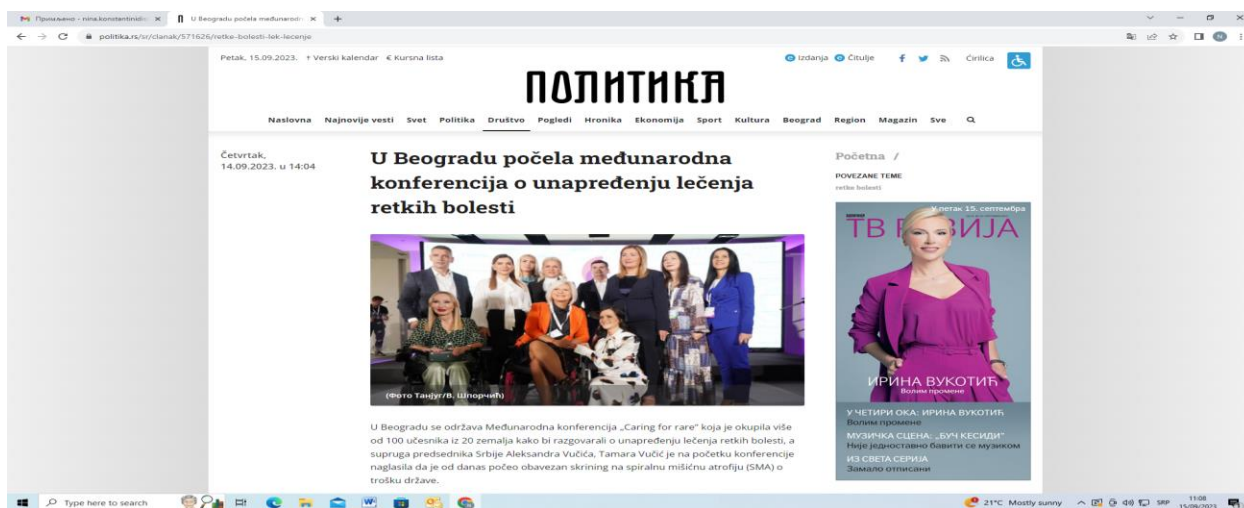
Na manifestaciji se očekuje učešće ;stručnjaka, predstavnika pacijenata, poznatih ličnosti i sportista, a trka će početi u 12 časova, prenosi Beta.

U Srbiji se svake godine rak dojke dijagnostifikuje kod 4.600 žena, a nedostatak fizičke aktivnosti prepoznat je kao jedan od vodećih faktora rizika za oboljevanje.

Predsednica Udruženja EDS-a Mirjana Branković Magić je na konferenciji za novinare rekla da će biti organizovane tribine i ulični događaji u svim gradovima u Srbiji sa ciljem podizanja svesti o značaju sprečavanja, ranog otkrivanja i adekvatnog lečenja raka dojke.

Predviđena je i priprema i štampa jednog broja časopisa „Rak“, kao i mamografska snimanja žena romske populacije starijih od 40 godina.

ПОЛИТИКА

U Beogradu počela međunarodna konferencija o unapređenju lečenja retkih bolesti

U Beogradu se održava Međunarodna konferencija „Caring for rare“ koja je okupila više od 100 učesnika iz 20 zemalja kako bi razgovarali o unapređenju lečenja retkih bolesti, a supruga predsednika Srbije Aleksandra Vučića, Tamara Vučić je na početku konferencije naglasila da je od danas počeo obavezan skrining na spiralnu mišićnu atrofiju (SMA) o trošku države.

„Ova borba jeste borba celog društva, teška, skupa, ali ne postoji ni jedna borba koja je unapred izgubljena i koja je uzaludna. Ne postoji ni jedna cena koja je previsoka kada je u pitanju ljudski život, a posebno onaj koji je na samom početku. I zato smo ponosni, jer je najskuplji lek na svetu – zolgensmu danas dostupan i u našoj zemlji. U proteklom mesecu primio ga je mladi gospodin koji boluje od spinalne mišićne atrofije, lek koji košta 2,2 miliona evra i to ne u nekoj stranoj bolnici, nego upravo ovde kod nas, u Tiršovoj“, rekla je Tamara Vučić.

Ona je naglasila da je plan da se svake godine izdvajaju sredstva u budžetu kako bi ovaj lek moglo da primi od petoro do osmoro dece na godišnjem nivou.

Vučić je naglasila da se u Srbiji ove godine leči 580 pacijenata sa retkim bolestima, ali će se taj broj povećavati, imajući u vidu rebalans budžeta, gde su izdvojena dodatna sredstva i ove godine budžet za retke bolesti iznosi rekordnih 7,2 milijarde dinara.

Tamara Vučić je dodala se je u planu i formiranje Uprave za retke bolesti pri Ministarstvu za brigu o porodici i demografiju.

Direktorka Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje (RFZO) Sanja Radojević Škodrić, na konferenciji je najavila početak testiranja na SMA u porodilištima u čitavoj zemlji.

„Upravo je krenuo skrining na SMA. Testiranje je krenulo već sa prvim bebama koje su rođene posle ponoći. Obišla sam dečaka u devojčicu, prve rođene bebe u KBC Zvezdara. Obići ću i porodilište u Valjevu i bebe koje su tamo rođene i testirane. Na inicijativu predsednika Aleksandra Vučića urađen je i rebalans budžeta i sada imamo rekordnih 7,2 milijarde dinara u budžetu za retke bolesti, što je 55 puta više u odnosu na budžet iz 2012. godine. Otvaranjem Kancelarije za retke bolesti postignut je multidisciplinarni pristup, gde će pacijenti moći sve druge probleme da rešavaju na jednom mestu. Mislim da će to svima biti ogromno olakšanje, jer se pokazalo kako za one koji imaju terapiju, tako i za sve ostale retke bolesti, da su bitna i druga pitanja i prava, kao što su socijalna zaštita, zapošljavanje i sve ostalo što poboljšava kvalitet života obolelih i njihovih porodica”, rekla je ona.

Državni sekretar u Ministarstvu zdravlja Mirsad Đerlek rekao je da država stalno radi na unapređenju zdravstvenog sistema i da mu je drago što je deo tima koji prati retke bolesti.

„Srećan sam što će biti formirana Uprava za retke bolesti i što će članovi Udruženja biti deo toga i imaće podršku države. Ovo je izuzetan dobar primer koliko država misli o svim građanima Srbije. U Srbiji od retkih bolesti boluje skoro 500.000 ljudi. U Srbiji je u poslednjih 10 godina mnogo učinjeno od strane države i svih nas da se roditelji dece, ali i deca ne osećaju sami u svojoj borbi protiv retkih bolesti”, rekao je Đerlek, prenosi Tanjug.

Predsednica Nacionalne organizacije za retke bolesti Srbije (NORBS) Olivera Jovović je rekla da put dug više od decenije nije bio lak, da NORBS postoji 13 godina i da ono što je postignuto je neverovatno.

„Ponosni smo što smo učestvovali u velikim promenama i malim pobedama. Nekad je to nabavka leka od dva miliona evra, nekada je samo telefonski razgovor sa roditeljima koji traže podršku. Nekada je postavljanje rampe za ulazak u zgradu, a nekada izmena zakona. Na svom putu nismo bili sami, sa nama rame uz rame je stajala država koja je nedvosmisleno pokazala da su retke bolesti u fokusu i da su vid podrške u svakom smislu. Zajedno učestvujemo u kreiranju budućnosti za sve koji boluju od retkih bolesti”, dodala je ona.

Istakla je da retke bolesti ne pogađaju samo pojedinca, već i porodicu i da je indirektno pogođeno u Srbiji dva miliona ljudi, dok pola miliona ljudi boluje od retkih bolesti i da je zato važno da fokus bude na porodici.

Mali Matija Jovović, koji boluje od spiralne mišićne atrofije rekao je za Tanjug da se oseća super zbog mogućnosti što dobija lek i da ima podršku i pomoć drugara u školi.

„Pomažu mi drugari dosta. Moja poruka za sve moje drugare koji su isto bolesni je da budu srećni. Mene najviše čini srećnim kad izađem napolje i kada sam sa drugarima. Znači mi što sam dobio kolica, sve sam naučio kako funkcionise”, rekao je Matija.

Državna sekretarka Ministarstva za brigu o porodici i demografiju Stana Božović rekla je da je važno što će da se napravi sistemska podrška, a to je upravo kroz formiranje Uprave za retke bolesti.

„Ova jedinica će biti posebna, ona će koordinirati rad svih organa u Vladi Republike Srbije. To će biti krovno i glavno mesto u Ministarstvu za brigu o porodici koji će raditi sa svim organima vlasti kada je u pitanju socijalna politika i zaštita, zapošljavanje, obrazovanje i zdravlje, u svim segmentima života. Sve ćemo raditi kako bi pomogli i unapredili položaj obolelih od retkih bolesti i njihovih porodica, da im damo i omogućimo podršku”, dodala je ona.

Pomoćnica ministra za rad, zapošljavanje, boračku i socijalnu politiku Biljana Barošević rekla je da je to ministarstvo uključeno u ovu borbu i da će biti i u budućnosti.

„Cilj je da na ovoj konferenciji pošaljemo poruku o važnosti zdravlja, nužnosti unapređenja međusektorske saradnje svih relevantnih faktora i unapređenje regulatornog okvira u cilju obezbeđivanja održivosti novog sistema usluga. Zbog kompletnosti problema, upravo se i porodica uvodi u sistem socijalne zaštite”, rekla je ona.

Saradnja sistema socijalne zaštite i zdravstvenog sistema je vrlo važna, kazala je ona i dodala da su preduzeti značajni koraci u unapređenju.